

En comparant la mortalité des dieux Égyptiens à l'éternité du Dieu des Hébreux, Moïse et Aaron démontrent la vacuité de la théologie de Pharaon.

Dieu contre les dieux

Moïse et Aaron chez Pharaon

Le Midrach Tan'houma présente l'épisode de la rencontre entre Moïse, Aaron et Pharaon comme la confrontation entre le panthéon Égyptien et le Dieu des Hébreux.

מדרש תנחומא, וארא, ה'

אמר רבי לוי: באותה שעה הוציא דפתרא של אלהות, התחיל קורא, אלהי אדום, אלהי מואב, אלהי צידון, וכן כלם. אמר להם: הרי קראתי כל כתבי ואין שם שמו של אלהיכם. (...) כך אמרו לו משה ואהרן לפרעה: שוטה, אלהות אלו שאתה אומר, מתים הן, אבל האלהים אמת, הוא אלהים חיים ומלך עולם. אמר להם פרעה: בחור הוא, זקן הוא, כמה שנותיו, כמה עירות לכד, כמה מדינות כבש, כמה שנים יש לו מיום שעלה למלכות. אמרו לו: אלהינו כחו וגבורתו מלא עולם, הוא היה עד שלא נברא העולם, והוא היה בסוף כל העולמים, והוא יצרך ונתן בך רוח חיים. אמר להן: ומה מעשיו? אמרו לו: נוטה שמים וארץ, וקולו חוצב להבות אש, (...) צר את העבר במעי אמו ומוציאו לאור העולם, מהעדה מלכין ומקהקים מלכין. אמר להם: מתחלה שקר אתם מדברין, שאני הוא אדון העולם, ואני בראתי עצמי ואת גילוס, שנאמר: לי יארי ואני עשיתיני (יחזקאל כט, ג).

: איני יודע מה אתם אומרים: מי האשר אשמע בקלו. אמר לו הקדוש ברוך הוא: רשע, מי האמרת, מי אתה לוקה. (...) מי סרס מי? ים סוף עתיד להודיעך מי ה'.

Midrach Tan'houma, Vaera, chapitre 5

Rabbi Lévi dit: Il (Pharaon) prit la liste des Dieux et commença à lire. Le dieu d'Edom, le dieu de Moab, le dieu de Sidon etc. Il leur dit: "J'ai lu toute la liste, le nom de votre de Dieu n'est pas dessus (...)" Moïse et Aaron répondirent à Pharaon: "Idiot, ces dieux que tu mentionnent sont tous morts, mais le Seigneur, le Dieu véritable, est un Dieu vivant, le maître de l'univers." Pharaon leur demanda: "Est-il jeune ou vieux? Combien de cités a t il capture? Combien de provinces a t'il conquises? Depuis combien de temps règne t il? Ils répondirent: "La force et le pouvoir de notre Dieu meut l'univers. Sa présence précède l'univers, et il sera la à la fin des mondes. Il t'a créé et placé en toi le souffle de vie." "Qu'a t'il fait d'autre?", demanda t-il. Ils répondirent: Il a créé les cieux et la terre, et sa voix fait jaillir des flammes ardentes (...) Il forme l'embryon dans le ventre de sa mère et lui donne la vie, c'est Lui qui tour à tour renverse les rois

et élève les rois. (Dan 2:21). Pharaon leur répondit: “Vous avez menti depuis le début! Car Je suis le maître du monde, je me suis créé, et j’ai créé le Nile, comme il est écrit, ‘Le Nile est mien, je l’ai créé’ (Ezechiel, 29:3)”[...]

Il (Pharaon) leur dit: “Je ne comprends pas ce que vous dites. Qui est ce Dieu pour que j’écoute sa voix? (Exode, 5:2).” Le Saint-Béni Soit Il, répondirent-ils. Ils dirent: Villain! Qui est Dieu?! 'Qui' (mi : qui) est Celui qui va t'affliger (...), inverse les lettres de mi (mem-yod) et tu trouvera le mot yam, la mer (yod-mem); la mer rouge t'enseignera qui est Dieu.